

Loven

Christian Christensen

1. april 1916

Ih du forbarmende – har De hørt, at der er ti unge mennesker, der har nægtet at adlyde loven og nægter at være soldater?

Har De hørt mage?

Ja, sådan går det tanketomme skvalder i disse dage, og når man er færdig med at korse sig over formasteligheden mod loven, trøster man sig med, at den samme lov foreskriver så barbariske straffe, at de unge mennesker nok alligevel skal komme til at bøje sig for – loven!

Man kan i vor tid udskælde autoriteter, latterliggøre regeringer, gøre sig til bedste over kronede hoveder og knibse selve »Vor Herre« på næsen, ja rentud fornægte ham, uden i nogen grad at pådrage sig den tanketomme hobs vrede, men røre ved loven – fornægte den? Nej, det går aldrig.

Loven er hellig og ukrænkelig; skam og skændsel og straf over den, som vover at bryde dens bogstav!

Således er den kultur, det højtpriste demokrati har afsat. Blind og lydige autoritetstro til gamle, rådne, idiotiske og brutale lovparagraffer!

Taler du om frihed for det enkelte individ til at udfolde sig, taler du om frihed til at følge din personlige opfattelse, når dette ikke hindrer andre i den samme frihed? Tror du, at du kan humme dig, eller ønsker du fængselsstraf? Livets mening er selvfølgelig ikke livets velfærd, men lovens, den gamle mugne, livløse lovs overholdelse.

Lov er lov, og lov skal holdes!

I denne dogmelære for kampestenene kvæles friheden.

Den slægt, som har væltet adelstroner, pave stole, kejser- og kongetroner, ja væltet selve Gudfader ned fra den høje himmeltrone, denne slægt, der kalder sig oplyst og frigjort, den har dannet sig en ny autoritet at tilbede og trælle for, og denne autoritet er loven.

Hvad er loven? Og det spørger du om! Loven – hvad er det andet end alle de gamle autoriteter og guder, bundne samme i et enkelt bundt, indsnøret i den evige dumheds stærke bånd?

Loven er indbundet i kalveskind med Christian den Tiendes navnetræk, men indholdet er skam Frederik den Sjettes. Det er enevælden, det reformerte pavevælde, adelsvældet og Jehovas vælde, og endelig guldkalvens vælde, der går igen.

Dette er loven. Og de mugne paragraffer, som gamle forbenede hjerner sad og trællebåndt slægtens frie liv med for århundreder siden, dem skal vi ydmygt trælle under i dag i hellig ærbødighed. Å Methusalem, kom til mig, at mine livsvarme læber kan kysse dine kolde, møre knogler!

Dette er respekten for loven!

Den er en vidunderlig opfindelse. Så snart de nye herskere har sat sig tilrette i de gamle herskeres sæder, så skrev de nye love og søgte gennem respekten for disse at sikre sig herskertronen for evigt.

Og de nye herskere sad på tronen indtil der meldte sig en ny prætendent der gav respekten for loven en god dag.

Således gjorde Jehovas repræsentant, den gamle durkdrevne Moses, således gjorde adelen, således gjorde den katolske kirke, således gjorde den reformerte kirke, således gjorde enevoldsherskerne og således gør guldets konger i dag.

Nu venter historien på den næste prætendent til herskertronen, som ejer mod til at give respekten for loven en god dag og tage sig magten med egne våben efter egne love.

Kun den, der vover dette, har adgang til den store herskertrone i det sociale liv og skrive de nye love efter egne interesser.

Loven er kun magt, så længe den respekteres!

Den, der i rædsel skælver ved tanken om at bryde loven, kan vi trøste med, at den nye fornægter af de kapitalistiske love allerede har gjort sig gældende.

Det første arbejderne måtte, da de vågnede til bevidsthed om, at de var en klasse for sig, det var at organisere sig – at danne sine økonomiske organisationer til kamp mod kapitalistklassen.

Dette forbød selvfølgelig de kapitalistiske love.

Havde arbejderne den gang sagt, at lov er lov, og lov skal holdes, og vi må vente, til vi har fået et flertal af lovgivere på vor side, så havde de ikke haft økonomiske organisationer endnu i noget land.

Men arbejderne følte allerede den gang herskerværdigheden rulle i sit sunde blod. De gav respekten for loven en god dag og rejste deres organisationer på trods af lovene. Og resultatet blev ikke, at organisationerne blev ophævede, men at de paragraffer i loven, der forbød organisationerne, blev ophævet.

Denne kendsgerning er værd at gøre dem opmærksom på, der dutler rundt i den almindelige vildfarelse, at man erobrer magten ved at ændre loven.

Men erfaringen er den bedste læremester, og tiden viser, at arbejderne er begyndt at tage lære i denne retning.

Da arbejderne havde fået deres økonomiske bevægelse anerkendt af loven, vandt den tanke tilslutning, at man ved at vælge repræsentanter ind i de lovgivende forsamlinger kunne ændre lovene, således at disse til sidst ændrede de sociale forhold i overensstemmelse med arbejderne's interesser og satte den kapitalistiske herskerklasse fra magten.

Det første mål for denne lovens vej til magten blev naturligt udslættelsen af kapitalismens voldelige magt, militarismen. Nu foreligger resultatet af en menneskealders lovlige ødelæggelse af militarismen, og det er, at militarismen fejrer sine vildeste orgier, hvori selv de, som var valgt til at ødelægge den, fodrer den med arbejderne's blod.

Det var den magt, arbejderne vandt over militarismen ad lovens vej.

Men for at arbejderne kan komme ud af den kapitalistiske trældom, må de rydde militarismen af vejen, og endnu mens tusinder klassefæller forbløder ude på Europas valpladser som ofre for den lovlige vildfarelse, rejstes kampen mod militarismen på trods af loven, således som de økonomiske organisationer engang sejrende blev rejst.

Og vær ærlig: Er der noget Parlament nogen stat, nogen ansvarlig regering, der nu eller efter krigen vil gå til afrustning? Nej, intet ærligt tænkende menneske tør så meget som håbe derpå. Militarismen ruller af sted med stater og parlamenter, hele den demokratiske lovlighed, uden at den formår at standse dens fart ud i vanviddets afgrund.

Men hvor er da den faktor, hos hvem Europas forpinte folk kan hente fortrøstning og løfte om fred?

Ja sig, hvad man vil, og træk overlegent på skuldrene af ungdommen, men hvis ikke selve militarismens levende materiale, den arbejdende ungdom, i denne stund viste tegn til at sprænge lovens kit, som hidtil bandt den sammen som viljeløs kanonføde i militarismens forfærdende disciplinære trældom, da måtte vi beskæmmede bøje hovedet i opgivelse overfor militarismens fortsatte vanvid.

Der er nu kun én vej til freden igen, og det er oprørets mod den forbandede værnepligtslov, der drypper af millioner fredelige menneskers blod.

Og kan det støtte dette velsignede oprør, da bør det råbes ud i alverdens ungdom: »Værnepligtsloven er kun en magt så længe I respekterer den!«

Den Ensomme

Det Anarkistiske Bibliotek

Christian Christensen
Loven
1. april 1916

Hentet 17/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071021142259/http://www.anarkister.dk/loven.htm>
Fra det syndikalistiske tidsskrift »Solidaritet« nr. 222. »Den Ensomme« var Christian Christensens
pseudonym.

da.theanarchistlibrary.org